

De Spoorweg-Maatschappij 'Zuid Beveland' (3)

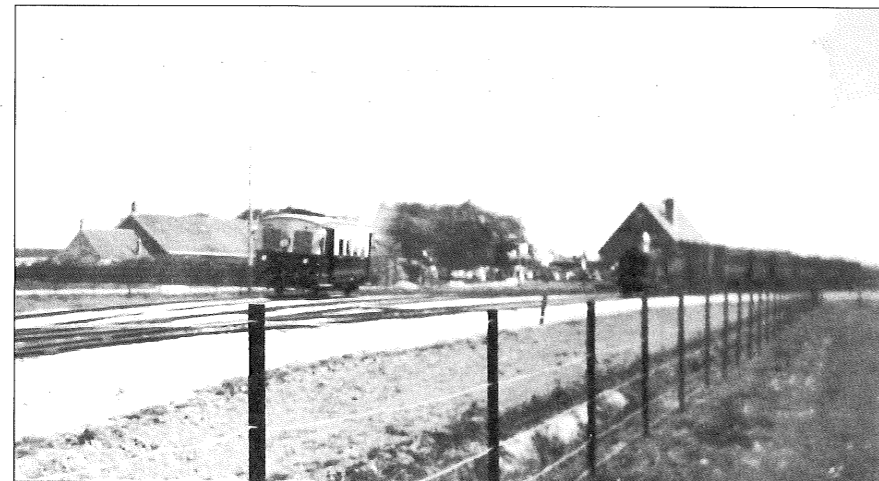
In vorige afleveringen kwamen het ontstaan van de SZB, de opening van haar lijnen op Zuid-Beveland, de reizigers- en de goederendienst, alsmede de oorlogsgebeurtenissen aan de orde. Ditmaal is vooral het (afnemende) vervoer van goederen het onderwerp van bespreking.

strams rijden. De NS had aanvankelijk lang niet genoeg materieel voor de hoofdlijnen, laat staan voor Zuid-Beveland. Pas op 18 juli 1945 begon de reizigersdienst tussen Goes en Hoedekenskerke heel schuchter met drie slagen op werkdagen, terwijl de goederendienst al eerder op gang was

Ellewoutsdijk, dat bijna twee meter boven het maaiveld lag, bleef droog. Hier werd een Rode Kruispost voor de hulpbehoevende bevolking ingericht. Voor de hoogst nodige goederen reed er een locomotor vanuit Goes met wat wagens tot Hoedekenskerke aan de oostkant en tot Driewegen-Ovezande in

Stationschef J. Huisson poseert met zijn vrouw voor het stationsgebouw te Wolphaartsdijkseveer. Foto uit omstreeks 1930, collectie Hans Lindenbergh.

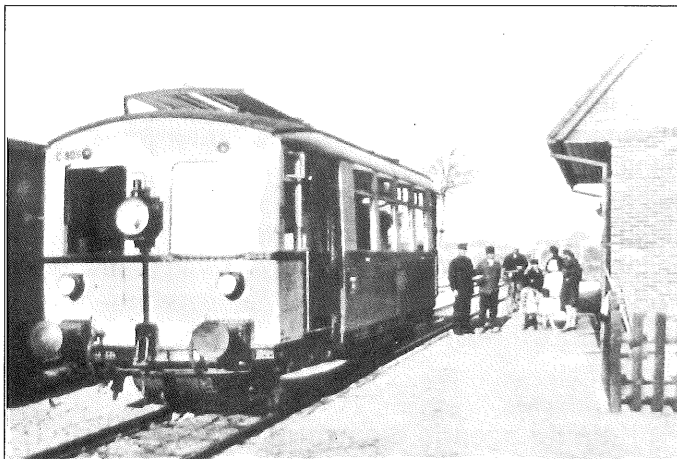
Gezicht op het emplacement Wolphaartsdijkseveer met links een vertrekkend motorrijtuig serie omC 901 - 908 en rechts een locomotief serie NS 900 met zeven lokaalspoorrijtuigen. Is dit het materieel voor de wekelijkse marktlijn op dinsdag of een extra trein? Foto uit omstreeks 1930, collectie Hans Lindenbergh.

gebracht. De in 1942 opgebroken tramwegen werden echter niet meer herlegd. Maar wilde de NS de reizigersdienst handhaven, dan zouden er flinke investeringen moeten worden gedaan. Dit leek echter niet verantwoord en toen er in het voorjaar van 1947

genoeg autobussen beschikbaar waren, werd de tramdienst met ingang van 4 mei 1947 opgeheven. De vervangende autobusdienst van de NS werd op 15 mei 1949 overgenomen door de N.V. Auto Maatschappij Zeeland (AMZ). De goederendienst ging in al die jaren onverminderd voort. In tegenstelling tot de Zeeuwse lijn, viel de schade aan de ringlijn in de Zak van Zuid-Beveland reuze mee. In de rampnacht van 1 februari 1953 sloeg het

Opheffing reizigersdienst en watersnood.

Hoewel al in het begin van 1945 de rails op het ballastbed tussen Borssele en Nieuwdorp waren herlegd en het station Hoedekenskerke door een nissenhut was vervangen, gingen er pas in de zomer van dat jaar weer reiziger-

In het station van Wolphaartsdijk staat omC 905 gereed voor vertrek naar Goes. Op de achtergrond is de Molendijk met dijkcoupure te zien. Foto uit omstreeks 1930, collectie Hans Lindenbergh.

opgezweept water van de Westerschelde diverse gaten in de dijken nabij Oude-land, zodat deze hoek van Zuid-Beveland ten prooi viel aan het water. De ringlijn stond vanaf een punt even westelijk van Hoedekenskerke tot aan de uiteraard gesloten dijkcoupure 500 meter ten noorden van station Ellewoutsdijk onder water. Alleen het emplacement

het westen. Omdat het onder water staande deel niet al te veel van het water had geleden, was er in maart 1953 na het droogvallen van de polders weer verkeer over het hele traject mogelijk.

Afnemend goederenvervoer

Tot in de jaren zestig kabbelde het kleinschalige goederenvervoer per trein nog rustig voort. Na de oorlog deden hier alleen nog maar contractantes in de stationnetjes dienst. Hoewel zij het natuurlijk veel minder druk hadden dan vroeger in de reizigerstijd, zorgde het goederenvervoer voor een welkome bijdrage in hun huishoudbudget. De contractante nam zelf het geld voor iedere wagenlading van de boeren in ontvangst. Eens per week ging dit geld in een buideltje naar Goes, terwijl de contactante per wagenlading een vast bedrag kreeg. In 1952 was dit één gulden. Zo'n vijftien jaar later bedroeg dit 1,60 gulden. Dit lijkt weinig, maar een stationnetje als 's-Gravenpolder was altijd nog goed voor zo'n 500 tot 600 wagens per jaar, terwijl de werkzaamheden gemakkelijk met het huishouden konden worden gecombineerd. Aan de ringlijn werden nog steeds veel suikerbieten, aardappelen, uien en stro (met name in Kwadendamme) voor vervoer aangeboden. Buiten de officiële dienstregeling om werden wel eens met een locomotor enige goederenwagens met beenderen (slachtafval) bij de laadplaats Bosscheweg (ver buiten de bebouwde kom van Goes gelegen) opgehaald en

Ondanks de fotografisch slecht gelukte opname, ligt de historische waarde van deze plaat er niet om. Zelden is er op Zuid-Beveland een locomotief serie NS 6700 te zien geweest. De foto is genomen bij het passeren van de coupure in de dijk tussen de Zuiderlandpolder en de Heerenpolder nabij Wolphaartsdijk. De trein bestaat uit slechts één rijtuig 3e klasse en een post/bagagerijtuig. Foto uit omstreeks 1930, collectie Hans Lindenbergh.

op het laatste moment achter de buurt-goederentrein naar Roosendaal geplaatst.

De jaarlijkse bietencampagne

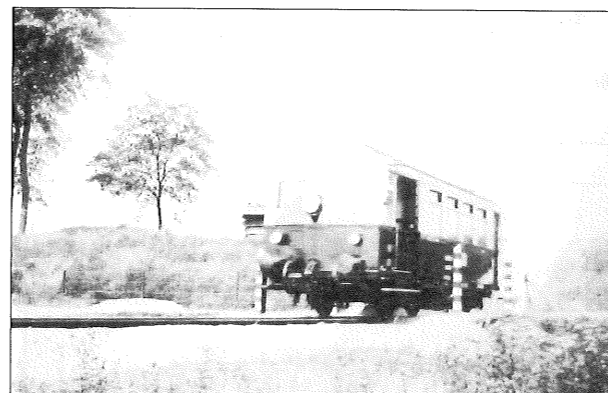
Rond 1950 reed er op de ringlijn in de Zak van Zuid-Beveland gewoonlijk één trein per werkdag. Deze dienst begon om ongeveer tien uur 's ochtends in

Goes aan de oostelijke kant van de lijn en kwam 's middags om een uur of vier in Goes terug. In de campagnetijd reden er naast deze dienst nog twee extra treinen uitsluitend voor het bietenvervoer. De eerste vertrok om ongeveer zes uur 's ochtends uit Goes en reed dan via 's-Heer Arendskerke non-stop tot Borssele van waar alle

verdere laadplaatsen tot Goes werden aangedaan. Om ongeveer half zeven vertrok de tweede trein uit Goes. Deze bediende alle laadplaatsen vanaf 's-Heer Arendskerke tot Borsseleschedijk, liep dan door tot Borssele voor het omlopen en keerde dan terug via 's-Heer Arendskerke naar Goes.

Wordt vervolgd.

Marius C.J. Broos, september 2004.

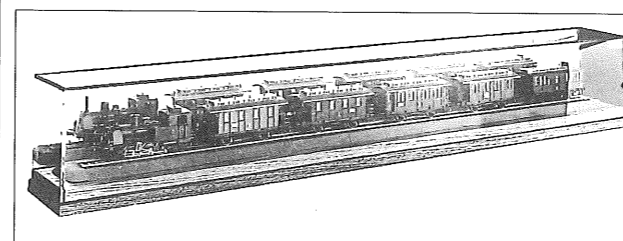

In de buurt van Wolphaartsdijk passeert een motorrijtuig serie omC 901 - 908 de coupure in de dijk tussen de Zuiderlandpolder en de Heerenpolder. Foto uit omstreeks 1930, collectie Hans Lindenbergh.

Informatie Vitrine-boxen

Het is mogelijk om in het bezit te komen van een prachtige vitrinebox waarin u uw collectie kunt tentoonstellen. In een box staat uw model stofvrij en hoeft dus niet regelmatig schoongemaakt te worden (met alle beschadigingsrisico's van dien). Deze box is geheel van geslepen glas gemaakt. Ook bestaat er een uitvoering met aan de achterzijde een spiegel, waardoor het model aan beide kanten te bewonderen is. Tevens is er de mogelijkheid om de box uit te laten voeren in ACRYLAAT. De boxen zijn in diverse modellen en maten te leveren. Ze zijn op onze beurzen te bestellen. Of via ons huisadres. Dit dient dan wel schriftelijk te gebeuren. De levertijd bedraagt 1 maand. *Vitrine-boxen worden niet per post verzonden, dit vanwege een te hoog breukrisico en te hoge verpakkingskosten. Wel bestaat de mogelijkheid om, tegen vergoeding, uw bestelling thuis te laten bezorgen. Voor verdere informatie kunt u altijd contact opnemen met:*

G.J. van 't Veen

's Heer Hendrikskinderendijk 64
4461 DX Goes
Tel: 0113-220493
e-mail: ztmr@zeelandnet.nl

BEURSAGENDA 2004

Stichting Trein model ruilbeurzen

27 NOVEMBER

congrescentrum
"De Stenge"
Stengeplein 1
Heinkenszand (bij Goes)

BEURZEN OPEN:
10.00 - 15.30 UUR

INFORMATIE : 0113 - 220493

BEURSAGENDA 2005

Stichting Trein model ruilbeurzen

8 JANUARI

12 MAART

24 SEPTEMBER

19 NOVEMBER

congrescentrum
"De Stenge"
Stengeplein 1
Heinkenszand (bij Goes)

Voldoende gratis parkeren

BEURZEN OPEN:
10.00-15.30 UUR

INFORMATIE: 0113-220493

modelspoorders kopen
hun treinen bij...

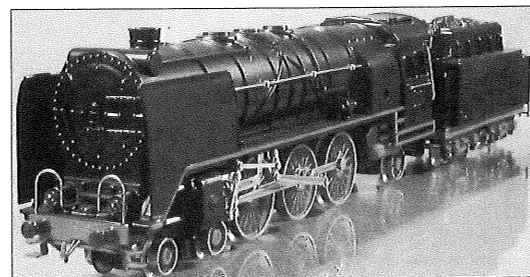
speelgoedsspecialist

TOP 1 TOYS **VISSER**

Ruim assortiment,
lage prijzen,
goede service...

Lange Kerkstraat 2-6 Goes
0113 - 21 65 57
www.vissertoys.nl

Big Boys Train Shop Bergen op Zoom

De Trein Speciaalzaak.

Officieel dealer van Märklin, Trix,
Miniclub, Minitrix, Fleischmann, Picollo,
LGB, en Digitaal. Faller en Bush scenery etc.

Gespecialiseerd in verzamelateriaal.

Als klap op de vuurpijl
verkoppen wij de noviteiten voor het van
de bovengenoemde merken aan
af fabrieksprijzen bij reservering.

U kunt ons vinden in de
Lievevrouwestraat 23
4611 JJ Bergen op Zoom
Tel.: 0164-250848

Website: www.treintjes.nl

Wij zien Uw bezoek met belangstelling tegemoet,
Karin Jeroen en Rene

Nederlands grootste

MODELBOUWSHOW

12 EN 13 FEBRUARI 2005

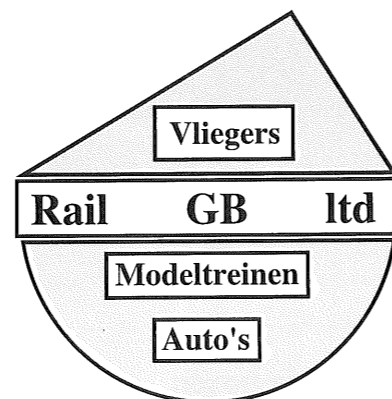
MET CA. 650 DEELNEMERS OP 10.000 M2 IN 2 HALLEN

- Radiografisch bestuurbare trucks, auto's en racewagens
- Bassin met modelboten
- Vliegtuigen
- Modelspoorbanen
- Publieks- behendigheidswedstrijden
- Minikermis
- Modelstoom
- Meccano, Fischertechnik, kartonbouw etc.

Toegangsprijs: € 7,00 p.p. en € 3,50 kinderen tot 12 jaar.
Openingstijden: 10.00 - 18.00 uur

Info: Zeelandhallen Goes, tel. (0113) 22 10 20
Info Modelspoor: J. van 't Veen, tel. (0113) 22 04 93

zeelandhallen goes

voor een goede gebruikte trein
in alle spoorbreedtes
ook toebehoren

Wij kopen en verkopen uw treinen
Tevens taxatie

Info: Rail GB ltd. Dorpsstraat 124
2992 BE Barendrecht
Tel. 0180 - 617795 / Fax 0180 - 617795
Mobiel 06-53550649
e-mail: rail.gb.ltd@planet.nl

W.J. Domenie

STICHTING TREIN MODEL RUILBEURZEN

's-Heer Hendrikskinderdijk 64
4461 DX Goes
Tel./fax (0113) 22 04 93
e-mail: ztmr@zeelandnet.nl

K.v.K. Middelburg 41114803

De Zuid-Wester Rail Koerier

11^e jaargang nr. 1 september 2004 ©

Uitgave: Stichting Trein Model Ruilbeurzen

Geachte lezer van 'De Zuid-Wester Rail Koerier' :

Voor de degenen die ons nog niet kennen willen we ons graag voorstellen door te wijzen op de doelstelling van onze stichting en willen we aangeven op welke wijze wij deze doelstelling trachten te verwezenlijken.

De stichting heeft ten doel:

Het stimuleren van de treinmodelbouw in al zijn facetten. Dit doen wij door het organiseren van ruilbeurzen en tentoonstellingen op het gehele gebied dat met de modelspoorhobby samenhangt. Ook bemiddelen we bij aan- en verkoop van modelspormateriaal en bevorderen we de kennis van de modelspoorhobbyist op het gebied van modelspoor door het geven van vakkundige adviezen

Ruilbeurzen:

Onze ruilbeurzen worden gehouden in het congrescentrum "De Stenge" te Heinkenszand. Dit congrescentrum biedt ruimte voor vele kraampjes. Het is dan ook vanzelfsprekend dat u er vrijwel alles vindt op modeltreinengebied en wat daar bij behoort. Ook aanbiedingen van tweedehands materiaal zijn zeker de moeite waard; vaak komt u er dingen tegen waarna u al tijden loopt te zoeken!

Naast de mogelijkheid tot aanschaf van modeltrein-spullen kunt u onder het genot van een consumptie even uitblazen en videofilms bekijken van (bijzondere) treinen. Deze voor u interessante Nederlandstalige videofilms kunt u ook bij ons bestellen. Daarnaast kunt u zeker ook een informatief gesprek voeren met een mede hobbyist en ervaringen uitwisselen. Op deze beurzen staat een TESTTAFEL van onze stichting gratis tot uw beschikking. Hier kunt u uw net verworven locomotief, rijtuigen, wagons of treinstel even uittesten.

Mocht u zelf materieel willen verkopen dan bestaat de mogelijkheid een tafel gedurende de beurs te huren.

Jubileum:

De beurs gehouden op 13 maart, in congrescentrum

"De Stenge" stond in het teken van ons 15 jarig jubileum. In het kader van dit jubileum is een loterij gehouden. Hierbij zijn (vijftien) mooie prijzen variërend van een modeltrein startset naar keuze, tot een (trein)videoband naar de gelukkige winnaars gegaan. Overigens de loterij werd gehouden in samenwerking met de Fa. VisserToys in Goes.

Lange winteravonden?

De zomer loopt alweer op zijn eind. Herfst, storm, regen en lange donkere winteravonden staan weer voor de deur. De modelspoorzolder is nu niet meer te warm! Voor velen betekenen de komende lange, donkere avonden eindelijk weer tijd voor de hobby! Ideeën opgedaan in de zomer kunnen omgezet worden in de praktijk. Materiaal verzamelen en aan de slag. Elke rechtgeaarde hobbyist weet dat je niet snel uitgebouwd raakt. Heel vaak wordt er toch weer iets veranderd, omdat het op die manier veel beter tot zijn recht komt. Huizen bouwen, straten leggen, uw eigen modelwereld creëren... kortom de komende herfst en winterperiode zijn bijzonder geschikt om uw modelbaan stukje voor stukje te verwezenlijken en uw droom uit te laten komen. Onze ruilbeurzen zijn er voor om u daarbij met raad en daad bij te staan en u te voorzien van het benodigde materiaal tegen een redelijke prijs.

U bent dan ook altijd welkom bij onze modeltreinruilbeurzen in 'de Stenge' te Heinkenszand.

Dhr. M. Broos is onze vaste schrijver van stukjes over lang vervlogen tijden in de treingeschiedenis. In de volgende uitgave schrijft hij over de Spoorwegmaatschappij "Zuid-Beveland Deel 4" De foto's in deze uitgave zijn van Hans Lindenbergh. Mocht u zelf in het bezit zijn van foto's van genoemde spoorwegmaatschappij of de daaraan verbonden locaties zouden wij materiaal zeer op prijs stellen.

TIP : Knip de agenda die achter in de krant zit uit en geef deze een goede plaats zodat u altijd weet waar en wanneer u ons kunt vinden.